

Ess de două ori in septemana: Joi-a si Do-
minec'a; era candu va pretinde importantia
materieloru, va esi de trei sau de patru ori
in septemana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
diugetate de anu	4 fl. v. a.
patrariu	2 fl. v. a.
pentru Romania si strainetate:	
pe anu intregu	12 fl. v. a.
diugetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespun-
dinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune
Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa
si corespondintiele, ce privescu Redactiunea,
administratiunea sau speditura; cate vor fi
nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime
nu se vor publica.

—♦♦♦—

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de in-
terese privatu — se raspunde cate 7. cr. de
linia; repetirile se facu cu pretiu scadiutu.
Pretulu timbrului cate 30 cr. pentru una data
se antecipa.

Pesta, in 1. noemyre 1871. n.

Sambat'a trecuta, pre acelasi timp,
candu se deschise Diet'a Ungariei, s'a de-
schisu si in Bucuresci sesiunea straor-
dinaria a Camereloru Romaniei. Dup'o
depesia telegrafica, in cuventulu de tronu
alu principelui Carolu, se anuntia pro-
punerii pentru totu felulu de imbunata-
tiri in tote ramurile de administratiune,
mai departe o conventiune telegrafica
cu Austria, un'a postale cu Russia; in
fine substernerea tuturor acteloru re-
feritorie la drumurile ferate romane. —

Din Sibiu o depesia telegrafica ce
primiramu ieri la mediadi, ni anuntia ca
— „Comitetulu politicu-national ad hoc,
elu insusi s'a disolvatu, cu declaratiunea
ca, pentru o initiatiua politica nationala
este competinte numai Comitetulu alesu la
1868 in Mercuria.“ —

La acest'a nu potemu dice de catu:
Bravo! Se traiasca Comitetulu de la Mer-
curia!! —

In Viena cris'a ar fi casi incheiata
— in Cabinetele celoru mari; dar in pu-
bliculu celu mare ea acum turba pana
la escosu.

Dlu c. Andrassy dominec'a trecuta
er fi chiamatu la Viena, cum se dice,
pentru d'a conlucra la statorirea finale
a Rescriptulu catra Boemi.

Intr'aceea organele guvernamentali
si dau multa truda, pentru d'a spelu pe
dlu Andrassy de pecatulu amestecului
in trei straine. Ele pretindu ca patro-
nulu loru genialu a luat parte la peca-
tulu celu mare si la tote combinatiunile
cislaitane, numai ca barbatu de increde-
re alu Tronulu! —

Nici ca acestu argumentu de prostu
n'a mai vediatu lumea. Par' ca MSA l'ar
fi consultandu pre dlu conte magiaru
pentru perulu seu celu cretiu, er nu pen-
tru ca elu este Ministrulu-presedinte in
Ungaria.

Dar foile federaliste se pricepu
la d'astea. Ele sciu se scota la lumina
totu felulu de secrete dragalacie din
consiliulu celu mare de la curtea impe-
riale. „Pokrok“ spune mai antaiu ca —
dlu Andrassy a aprobatu la inceputu
planulu lui Hohemwart; dup'aceea insa a
sumutiatu pre Beust si pre ceia lalti cen-
tralisti in contra-i; si in fine elu a mersu
mai departe in atacu, cerendu ca nici
cea mai mica concesione se nu se faca
cehiloru; ba propunendu ca — pentru
a-i pote mai bine infrenu si dripi, se se
introduca absolutismulu in Cislaitania!

Preste totu foile de Praga si Zagra-
bia mai vertosu, pre dlu conte „genialu“
ilu infera de celu mai mare intrigante si
reactiunariu, carele lucra ca Austria seu
se se derime seu se se faca dependinte de
la pinteni magiariloru.

Eca unde a dustu lucrarile egois-
mulu si ambitiunea favoriteloru de MSA
aristocrati unguri. — Despre cea mai
nova fasa din Viena, ni vorbesce core-
spondinti'a ce publicamu mai la vale. —

Viena, in 31 oct. 1871.

Astadi „Gazeta oficiale“, publica auto-
grafele imperatesci prin cari Hohemwart,
Schuffle, Habietinek si Jirecek se demisiune-
dia, multiamindu-li-se pentru ustenele, zelulu
si perseveranta ce au manifestatu in oficiu.
Holzgethan si Scholl, remanu Ministri si mai
departe. —

Despre noulu Ministeriu nemie'a inca
positivu, atat'a numai se suna, ca are se fia
lucratu din cas'a boeriloru si dintre nepre-
ocupati intr'una seu alta parte. Vorba se fia!

In Austro-Ungaria nu sunt omeni nepre-
ocupati; si cari ar fi, ori sunt miciososi seu

prefacuti, ori democrati de cea mai curata apa
cari deci nu se suferu in sferele mai nalte.

Scopulu este, se fia omeni prin ale caroru
nume se se pota intru catu-va acoperi retrage-
rea de pre calea de pan' acuma, si totusi ce-
hii se nu se semta chiar afrontati; er — MSA
se-i remana dora posibilitatea d'a continua un-
de-va si ore cumva incercarile de impacatiune
cu poporale nemultumite si neodihnite!

Pro mane seu poimane ni se promite list'a
intrega a noiloru Ministri. Pana atunci pro-
ieptele si coniecturile pentru viitoriu remanu oc-
upatiunile cele mai placute ale diaristiloru si
politicastiloru nostri.

Dni comiti Beust si Andrassy pe intre-
cute se recomende inaugurarea unei politice
rigurose, felu de absolutismu, pentru interesulu
autoritati legii si guvernialoru. Firesce, dni
comiti tienu ca totu ei vor se fia cei de la po-
tere, cei cu asprimea si autoritatea; dar nu se
gandescu, vai de ei, ca mane acea rigore si
asprime pote se se indrepte tocmu a supr'a loru!

Ce astadi intielescu ca lucru positivu,
este, ca MSA seriosu staruiescu pentru multia-
mirea tuturoru popozloru din Monarchia, si
— se vedeti, Imperatulu nici pe departe nu
cunoscce nemultiamirea in tota estensiunea ei
buna ora despre a Romaniloru n'are nici ideia,
fiindu ca dlu c. Andrassy scie se imbeto cu apa
tote cercurile mai inalte!

De s'ar pune astadi o deputatiune nume-
rosa de onoratori cu destula vedia in miscare,
MSA s'ar desteptu ca dintr'unu somnu, si repor-
tarile Ministeriulu ungurescu ar pati-o!

Dar despre acest'a catu de curendu —
mai pre largu. —

Ce ore ar mai fi de disu?

Ce am mai pote se ni insemmamu
despre cris'a din Cislaitania?

Asta data avemu se dicemu anca
atat'a, ca — ea a fostu intr'o privintia
si buna; caci ea a avutu unu resultatu
— desi dorerosu, dar eclatante, carele
curendu, luminandu si pre cei dintru in-
tunerecu si din umbr'a mortii, cu ajuto-
riulu lui Ddieu — trebuie se ne scape de
celu reu!

Acea orisa scosa pre facia in modu
nenegabilu si ne mai dubitabilu, pentru
ca prin propria confessiune a faptiloru,
cumca pactulu dualisticu este intr'adeveru
o conspiratiune formale, unu complotu
intre domni aristocrati magiari si intre
nemii centralisti din Viena, pentru sco-
pulu, ca prin cele duoue natiuni ale loru,
cea magiara si cea germana, ce sunt mi-
noritatea poporaloru din Monarchia, se
liena injugate pentru totdeun'a pre celelalte
popora, pre maioritatea poporaloru din
Monarchia, impedeandu-li cultur'a si des-
voltatiunea nationala, si astfelu despoian-
du-le de viitoriu, nimicindu-le totu mereu!

In iritatiunea si frigurile perichului
ce ii cuprinsese, dualistii nostri si orga-
nele loru, n'au mai potutu ascunde acestu
adeveru. Si acum ilu scimu, — nu nu-
mai ilu deducemu si credemu; si asi-
scimu, de ce se lucra in planurile guver-
nementalistiloru, scimu la ce avemu se ne
asteptamu, si — nu ni remane de catu:
seu se ne aretdimu miserabili si cu ochii
inchisi se ne precipitamu noi insine in
gur'a deschisa a lupiloru, seu se ne gan-
dindu si pregatimu de aperare cu tote
poterile.

„Pesti Naplo“, officiosulu deakisti-
loru de la putere, scrise mai alalta-ieri
negru pre albu acestea: „Noi la 1867
am incheiatu unu contractu cu cealalta
parte a Monarchiei, si nu potemu permite
ca unu altu faptore, carele atunci nici nu
essitea, se traga la indoiea valorea ace-
lu contractu.“

Adeca: dni magiari la 1867 au in-
cheiatu cu nemii ce domniau atunci in

„Reichsrath“, unu tractatu; celii nu
eran atunci in acea corporatiune a nem-
tiloru, elementulu slavu celalaltu era in
minoritate, in tocmu precum la noi in
diet'a unguresca, dupa legile facute de
dni magiari, fora de noi, numai pentru
a loru folosu, numai ei dispuneau si de-
cideau; — prin acelu tractatu ei au dis-
pusu de noi — dupa drag'a loru voia,
precum mai reu nu se pote intipui pen-
tru noi, nemagiarii si negermanii, cari
formamu maioritatea Monarchiei si por-
tamu cea mai mare parte a sarcineloru
publice, fora de cari si Monarchia si tro-
nulu ar inceta d'a mai essiste: si acum
in veci noa se nu ni fia permis a atacu
acelu pactu nemoralu, nedreptu, nepatrio-
ticu, neloyalu! pentru totdeun'a noi se re-
nunciamu la desvoltatiune, cultura, essis-
tintia, nedependintia nationala; — acest'a
e ce pretindu si sustienu complotistii
dualisti!

Nu, dniloru dragi; — din contra,
respingemu cu tota solenitatea si resolu-
tiunea sclavajulu politicu-nationalu ce
ni-ati croitu; dechiaramu de o uneltire
urita legea vostra, de unu abusu si o for-
tia brutale politic'a vostra, ce ne apesa
si omora nationalmintu, si pretindemu cu
voce inalta — intru tote egali drepturi
nationali, egali conditii de desvoltare
nationala, egale dreptu publicu de essis-
tintia ca natiune in patria si Monarchia
comuna; si pentru realizarea acestei pre-
tensiuni vomu lupta, impreuna cu toti
fiii adeverati ai natiunei romane, pana
la cea din urma resulfare a nostra! Despre
acesta o se ve convingeti, si curendu o
se recunosceti ca cei putieni fii degenera-
rati ai natiuniloru, pre cari voi i-ati luat
in soldulu vostru si prin cari tindeti a
ne incurca si ucide pre noi, — aceia vor
se devina nefericirea vostra si a patriei!

Opositiunea nostra de la 1867 in
coci este legitimata prin nouele desco-
periri in cea mai eclatante, mai deplina
mesura. —

Contele Andrassy, ur'a de unguri.

„Natur'a si-a versatu cu prisosintia frum-
setiele sale peste intinsulu tinentu de langa
Culpa, Sava si pana la Dunare; si genulu de
omeni ce-lu locuescu si-lu lucra acestu tinentu,
este vertosu, sanatosu, plinu de medua si ela-
sticitate; insa in partile mai vertosu cele mai de
susu si despre apusu, elu este seracu, forte so-
racu, in cultura si in averele materiale, numai
intr'ur'a e avutu, peste mesura avutu, in ura,
in ura invapiata, turbata, intensiva, catra
Ungaria!“

„Bine m'am cugetatu pana se descriu a-
cest'a. Dar mi s'a cerutu adeverulu; se fia deci.
— M'am invertitu printr'o parte destulu de
mare a confiniulu militare, am intempnatu
prin diferitele parture ale poporatiunei cele mai
diferite opiniuni, intr'un'a insa toti sunt de unu
acordu, in ur'a fanaticu catra Ungaria. — —

„Ungaria trece de inamiculu de morte
a totu ce este slavu, cu care nu pote fi vor-
b'a de vr'o impacatiune. Class'a de medi-
locu mai vertosu privescu incorporat'a ura a
totu ce este magiaru in person'a contelui An-
drassy, pe a carui capu nu admite bunu si on-
estu nici macar unu firu din perulu seu cretiu.“

Asteliu serie corespondintele guverne-
mentalulu si magiaronulu „P. Lloyd“ in nu-
merulu de dominec'a trecuta, intr'unu reportu
alu seu din Petrinia, langa teatrulu rescotei de
mai de unadi in Croatia militare. —

Intr'e parentese observamu indatu, ca Re-
dactiunea lui „P. Ll.“ acolo, unde dlu cores-
pondinte dice cumca spune adeverulu, fiindu
ca i s'a cerutu, face sub asteriscu acesta nota:
„Da, noi poftimu adeverulu intregu si deplinu,
deca si cate o data elu ar fi amar.“

Noi din parte-ni spunemu onorabilei Re-

dactiuni de la „P. Ll.“ ca — mare lucru tre-
buie se fia candu ea poftescu adeverulu, fiindu
ca in colonele sale despre noi se publica puru-
ria mintiuni seu falsificari, pana si in reportu-
rile de la dieta. Deca este deci ca se-i credemu
asta data, apoi trebuie se credemu ca adeverulu
atunci i place, candu acel'a i da unu argumentu
pentru scopurile sale guvernamentali ascunse,
in contra adeverulu.

Atat'a intercalandu, se revenimu la lucru
Corespondintele lui „P. Ll.“ tota caus'a
urei cei mari si generali in confiniulu mili-
tare, o ascrie agitatiuniloru nationali, a nume
partitei nationale croaticu; si aci elu suspina cu
apostrofulu: „Und in Croatiu ist Alles Nation-
alpartei, man gebe sich in Ungarn nur ja kei-
ner Täuschung hin!“ — adeca: in Croatia po-
porulu in tote clasele intregu este partit'a na-
tionala! ori ce ar dice cei din Pesta.

Si aci se ni fia iertatu, er intre parentese
a observu, ca — pre candu stepanirea dlui An-
drassy, in Croatia secera astfelu de amare
rupte ale politice sale, in locu elu, ca omu si pa-
triotu intieptu si de omenia, se se socotesca a
vindeca acolo reulu, — nu! ci cu tote mediloele
lucra, astadi mai multu ca ori candu alta data,
a provocu asemenea resultate prin asemenea
mediloe si la cele apropu trei millioane de ro-
mani de sub coron'a unguresca, la acei romani
cari cu incordarea tuturoru poteriloru, luandua
si chiar inim'a in dinti, pan' acuma s'au feritu d'a
face se prinda piciosu ur'a catra magiari in
peptulu poporulu loru!

Unu pecatu, o nebunia, o tradare de sine
chiar — mai colosale, nu se pote intipui! —
Dar despre acest'a catu de curendu mai la-
muritu. —

Corespondintele lui „P. Ll.“ vine apoi a
scrutu specialu puncturile de nemultumire ale
serbo-croatiloru din granitia, si — nu pote se
afle nici chiar unulu intemeiatu. Tote cate a de-
cretatu in privint'a granitiei diet'a si guvernulu
stepaniloru magiari, dupa elu — tote sunt bune
si folositorie poporulu; dar candu i areti acest'a
din firu in peru, atunci elu 'si ie refugiulu la
— ne'neredere, si-ti spune ca — scie elu ce va se
dica momel'a unguiloru, ce este ascunsu la
spatele aceleia! —

Duoue ne priade mirare. Antaiu ca dni
magiari nu vor se pricepa si se recunoscce te-
meiulu, indreptatirea urei poporaloru; a duou'a
ca ei credu cumca in faci'a acestoru ure, ce din
dia in dia crescu si trebuie se creasca prin por-
tarea loru ne mai suferita, ca in faci'a acestoru
ure generale, Ungaria, nu — natiunea ma-
giara, pote se aiba viitoriu!

Indignatiunea nostra pentru acest'a pre-
facuta nepricepere este fora margine, si noi cau-
ta se marturisimu ca prin astfelu de apuca-
ture blastemate, domni magiari si cu agentii
loru platiti, potu se ne scota din cumpena. —

Dar cum domiloru, se nu pricepeti voi
ca poporale tocmu asia nu vor se fia seu se
remana cod'a vostra, turm'a de oi a vostra, pre
carele s'o tundeti si mulgeti — cum vi place
vota si s'o menati, incatru ve taia capulu pre
voi, — precum voi n'ati vr'e se fiti cod'a unui
altui poporu, turm'a pre care acel'a s'o mone
de napoi, s'o tunda si s'o mulga.

Cum voi se nu pricepeti ca poporale au
acelesi dorintie si pretensiuni, pe acelesi teme-
iuri, ca si voi; ca ele voiescu a lucra, a contribui,
a trai si a si mori pentru sine, pentru libertatea
si onorea nationala propria, er nu pentru voi,
pentru orgoiulu si ingamfarea vostra sburduta
si brutala?! —

Dar — de ce voi n'ati fostu fericii si li-
nisciti sub tota domni'a nemtiului de la 1849,
pan' la 1867? De ce voi n'ati primitu constitu-
tiunile si chiar favorurile administrationali si
personali, pe cari vi le-a oferitu nemtiulu in multu
mai mare mesura, de catu ce voi aveti afurisit'a
gratia d'a oferi nationalitatiloru nemagiare?!

De ce voi ati respanditu ura si dusimane-
ta — nu numai in tierra si la ai vostri, ci in
Europa intreaga, ba pana si peste Oceanu, si

ati conspiratu cu frundia si cu ierba in contra Austriei si a Tronului, si ati formatu pana si bande de lotri, si nu v'ati odihnit pana nu vi s'au dat sortile v'ostre in manile v'ostre; dorere, si de o mie de ori dorere, ca — totu atunci vi s'au dat in mana si *sortile altor'a*, pentru cari voi, dupa cum insisi aretati, nici pricepere, nici inima nu aveti!

Acesti altii as'a dara, pretindu scelasi dreptu; si — cei onesti si cu minte, cei necorrupti seu neamagiti de voi, precum sunt fora indoiela locitorii grantiei militare si ai muntiloru si codriloru, pre unde ciu'm'a politice v'ostre n'a petrunsu, aceia — *in vecii veciloru nu se vor multumi si linisci*, si mai bine vor derima si a v'ostrea libertate despotica, de catu ca prin voi ei se fia lipsiti de a loru! —

Insemnati-va acasta limba a indignatiunei; vi-ovorbesc unu romanu, carele din totu sufletulu ar dori se ve p'ota ama, se aiba causa a vo ama, fiindu ca pricepe ca essistinta natiunei sale este in celu mai mare gradu conditionata de essistinta si tarifa natiunei magiare; insa candu paretele, pre care ai se te radimi, in locu d'a-ti da o propta buna, elu te amenintia cu cutropire, — candu amiculu cu carele impreuna ai se-ti aperi vieti'a, elu vine se te sugrume: — cum atunci se poti ave inima buna catra elu; cum atunci se-ti mai sci feri peptulu de ura catra elu?

Eca caus'a pentru carea noi, ca romani de omenia, atacamu, trebuie se atacamu si se condamnamu pre contele Andrassy si cu tota politic'a si sistem'a lui, si — trebuie se le dechiaranu de periculoase natiunei nostre si ai sale, patriei nostre si ai lui, viitorulu nostru si alu magiariloru?

Juru in prejuru nimicu de catu — *ne-multiamire, neodihna, si ura catra magiari*, si cu — dreptu cuventu tota ur'a concentrata in Andrassy ce personifica politic'a, sistem'a, miseri'a administratiunale de astadi; si — *facia de acestea, se nu ne indignamu!!* —

Diet'a Ungariei

Afora de siedint'a de sambat'a trecuta, despre care amintiramu in nrulu precedentu, cal'a reprezentativa mai tieni ieri, marti, si alalta-ieri, luni, cate o scurta siedintia, fora in sa d'a desbate vr'unu obiectu de insemnatate.

In siedint'a de luni, Tisza K. corifeulu stangei centrale, fece interelatiune Ministrului pres. c. Andrassy, totu pent u amesteculu seu in afacerile cislaitane. Dar pre candu sambat'a trecuta dlu Helfy din stanga estrema lu'a directiunea ca: *amesteculu dupa pactulu dualisticu nu era permis*, si ca multumirea cehiloru era intru interesulu Ungariei, dlu Tisza intona cu totulu alte argumente, elu se feri si de umbr'a

de simpatia catra un'a seu alta parte, admise in sa ca dupa pactulu dualisticu de la 1867 amesteculu trebuia se urme, dar tocmai pentru acasta, fiindu ca atare amestecu de acasta parte, mane pote se traga dupa sine asemenea amestecu de coalalta parte in ale nostre afaceri interne: elu vre se scia, nu cumva regimulu reconosece necesitatea d'a abandonu dualismulu si d'a introduce uniunea personale, adeca programulu stangei centrale?!

In siedint'a de ieri, marti, interelatiune deputatulu serbu St. Pavlovicju pre ministrulu de interne pentru denumirea unui supremu comite magiaru pe sem'a ambeloru municipia urbane Zomboru si Neoplantu, cu majoritate serba. Elu intraba: cum dlu Ministru scie se i opace acasta denumire cu *dreptatea si cu legea*? — (Se ni ierte dlu deputatu, se-i spunemu — cum: dreptatea la unguru este — *sic volo*; er legea — *sic jubeo*. Cestiunea e deslegata! — *Reportoriulu*.)

„ALBINA“

Institutu de creditu si de economii.

Lucrariile mai insemnate din siedint'a plenaria de la 15 ale curentei a Comitetulu fundatoriu, tienuta in Sibiu sub presiedint'a Ilustratii Sale Dlu Dr. Alessandru Mocioni, si la care a participatu si Ilust. Sa Dlu Antoniu Mocioni, sunt urmatoriile:

1. Reportulu D. Visariouu Romanu, (pe care-lu publicaramu in nrulu penultimu alu acestei foi), s'a luat spre sciinta si s'a decisu a se publica pentru informarea publiculu.

2. S'a procesu la constatarea rezultatulu subscrieriloru in periodulu decursu, aflandu-se tote dupa cifrele din raportu.

3. Terminulu de subscriere la actiunile institutulu s'a prolongitu conformu propunerei din reportu pana la 30 noemvre a. c. si s'a decisu publicarea acestei prolongiri, precum a si urmatu.

4. Pentru essaminarea speseloru de pan'aci si cari se vor mai face pana la diu'a activarii institutulu, s'a emisu o comisiune constatoria din dnii: Baronu Ursu, si Joane Hanania, cu D. Elia Macelariu ca substitutu in casu de trebuintia, care comisiune va ave apoi de a reporta preste totu in acestu obiectu la viitor'a siedintia plenaria a Comitetulu.

5. S'a decisu procurarea unei Casse Wertheimiane corespunditorie.

6. S'a scrisu concursu pentru postulu de contabilu la institutu, care se se publice si in doue foi germane din Pesta si Viena.

7. S'a scontratu cas'a si s'a aflatu in ordine.

Inregistramu cu tota bucur'a intre actiunarii mari ai Institutulu pre Excellent'a sa Dlu Metropolitu Dr. Joane Vancea, cu 50 de ac-

tiuni, seu 5000 fl., si nu potomu de catu se feceritamu acasta folositoria intreprindere natiunale, pentru spriginulu si binecuvantarea ce-i adusera principii bisericeii natiunale!

Puna in 28 octobere, candu ni se scriu aceste sire, numerulu actiuniloru subscrise este la 2200. Sunt deci precum se vede cele mai bune prospecte ca poporulu nostru va fi prevedintu in curendu cu un'a din institutiunile cele mai binefacatorie. Din conclusele de mai susu cunoscemu, ca comitetulu a si luat mesuri pentru constituirea si organizarea definitiva. Onore barbatiloru cari au initiatu si plesmuitu acasta intreprindere de nespun folosu, recunoscintia publica braviloru concuceratori din afara cari ca reprezentantii ai institutulu si-au datu totu concursulu lor la realizarea acestei opere frumose!

Anca nu ni sunt la mana tote datele pentru ca se insiramu de lauda lor si bucuria comuna numele agentiloru ce s'au distinsu, intrecendu tota si cea mai sanguinica asteptare; dar si pana se potenu face acasta in modu completu dupa cele ce audiramu pan'acumu, nu potomu se nu ni pronunsiamu cea mai deplina recunoscintia zelulu dloru aginti din Lugosiu, Orsiova, Oravitia, Nadlacu etc. etc.—

Deja si diariile straine (Hermanstädter Zeitung etc.) si exprima bucur'a pentru acestu institutu patrioticu, cu care va fi donata in curendu tier'a nostra, atatu de seraca d'asemene intreprindere si atatu de multu lipsita de bani.

Despre starea actiuniloru dupa diferitele tienuturi si despre forte landabil'a stravinintia a onoru barbatii nostri, se va poté scrie mai bine dupa inchetarea subscriptiuniloru, adeca in lun'a lui decemvre, candu negresitu se vor face si unele descoperiri forte interesante din vieti'a acestei intreprinderi june.

Cumca cu diu'a de 30 Noemvre a. c. se va incheia subscriptiunea la totu casulu, este siguru. Avisamu deci pe aceia din onor. nostru publicu cari inca n'au apucatu a subserie actiuni, se se grabosca!

Urmarea, — efeptulu!

Descriseramu in nrulu precedentu *acea presa* de aici din capital'a Ungariei, ce se nutresce din taierea de puige si de onore, si pre care o numiramu *presa de tufa*; — aretaramu si aceea, cum dlu Csernatony in „Ellenör“ o apuca de a dreptulu de gutu, ca s'o sugrume, si cum deja i serira intr'ajutoriu si mai alte foi liberali.

Efeptulu, urmarea, fu mai aapede decatu ce am fi potutu se credemu. Pana si „P. Ll.“ alu dlui Andrassy reproduce articulu dlui Csernatony, firesce caci golulu moralei guverniale era pre tare ospusu si — blamulu nu

se potea incungiu de catu facendu inte causa comuna cu partea atacatoria.

Destulu ca deja in numerulu do dominecu trecutulu alu lui „Ellenör“ 33 de cafonari si otelieri dechiaru cu subscrierea numelui si *parola de onore a loru* ca — *nu vor mai abonda si nu vor mai tolera in localitatile loru vre-un'a dintre cele cinci foi de tufa!* —

Dar si mai eclatante fu resunetulu ce-lu dede intreprinderi dlui Csernatony *Scaunulu juratiloru* din Pesta intr'unu procecu de presasa ce tocmai luni ajunse a fi pertractatu contra uncia din acele foi de tufa, a nime contra „Saphirs-Styx“, carele condusu de duai frati Saphir, desvoltu maiestria calumniei, insultei si jafuirei cu o cutesantia chiar orba. Astfelu du curendu pe o bieta actrice tenera *Remmark* o puse la o formale tortura de insultatiuni, si cele mai infame batjocure le tramitea betranului parinte alu viptimei la Gratz, pe care prin acasta era se-lu omora! —

In acestu procesu argumentele dlui Csernatony triumfara; ambii frati Saphir se condamnara, unulu la patru, celalaltu la trei luni de inchisore si impreunatu la o gl'oba de 600 fl! —

Am disu de atatea ori si basati pe acasta esperintia repetimu, ca — lumea nici po de parte nu e atatu de stricata, cum o credu omenii slabi de angeru si guverniale batute de Ddiu.

Lumea este in mare precumpenintia buna si morala, dar ea este pre comoda si tolerante, este intr'adeveru *indetungu rabdatoria*, casi Ddiu, si pentru aceea nu usioru se oteresece la lupta pe facia contra blastematoriloru obrasnici si cutesatori; in sa in data ce cati-va putieni omeni resoluti, apuca flamar'a si mergu nainte, — lumea in data se redica si ii spriginesc. De aci este ca guverniale nemorale tote atacurile lor le indrepta spre ca pulu coloru putieni adeverati si resoluti nainte mergatori in lupt'a opozitionale contra pecatulu si nedreptati!

Dechiaratiune.

Mai multu decatu o data este acum, ca au aparutu in diurnalulu „Albina“ corespundintie datate din Sibiu si subscrise „*mai multi din Sibiu si impregiurime*“, precum cu dorere vedemu in nr. 80 alu aceluasi diurnalulu cu datulu 7 oct. a. c. sub titlu „*Unu archimandritu alu Archidiecesei*.“

Deci fiindu ca acelea tientescu numai la mistificarea adeverateloru pareri si opiniuni ale intilegintiei romane din Sibiu si impregiurime, si fiindu ca autorulu acelor'a sub numele „*mai multor'a*“ este pseudonimu: de aceea in interesulu adeverulu si pentru de a se carna o data acestu abusu necualificaveru, dechiaramu pri

FOISIORA.

Gestiunea Dictionariului limbii rom. in Societatea academica de Bucuresci.

(Sectiunea filologica.)

Siedint'a din 4 septemvre v. 1871.

(Continuare.)

Dlu Odobescu, luandu cuventulu spune, ca precum dsa n'a participatu in anii precedenti la regulamentul si la decisiunile luate in privint'a Dictionariulu, nu se pote socoti ca obligatu la observarea loru;*) in sa d-lui, dupa ce a studiatu cu atentiune totu ce se atingo de lucrarea Dictionariulu, atatu in analele societatii, catu si in celele tiparite de comisiunea lessicografica, a potutu constata ca obligatiunile regulamentulu se reduc la forte putienu lucru in privint'a sistemului ce are se urmedie comisiunea in lucrarea sa. Catu despre decisiunile luate in siedintiele sesiunei trecute a supr'a unoru puncturi din proiectulu dlui Laurianu si Massimu, s'a incredintiatu ca multe, forte multe din ele n'au fostu aplicate, si, voindu a-si da sem'a de acasta procedere a comisiunei, dupa unu studiu minutiosu, a dobanditu incredintia-rea ca comisiunea actuala a adoptatu in lucrarea sa o sistema bine caracterisata, de la care nu s'ar poté abate fora d'a sacrificia armonia partiloru ce o compunu.

*) Ori cine intra intr'o societate deja constituita, intra pe temelulu baseloru seu reguleloru deja acceptate in aceea; si asi dlu Odobescu ca unu barbatu de inalta cultura chiar si practica, nu credemu se se fia sprimatu tocmai asi.

Red. „Alb.“

Acea sistema, pe care dsa se grabosca a declará ca n'o admite ca cea mai nimerita, tinde intr'unu modu evidinte, a presentu in lucrarea Dictionariulu romanu nu atatu limb'a, astfelu precum ea se afla astadi scrisa si vorbita de catra natiunea romana, ci pre-nu se pare dloru membri ai comisiunei ca *ar trebui se devina*, pastrandu unele elemente actuali si admittendu multe altele noue, atatu ca cuvinte, catu si ca forme.

Acasta este o sistema pe care pote cineva s'o primisca seu s'o lapede, dar a veni s'o emendede prin decisiuni partiali, date in pripa discusiunei, astfelu in catu se nu fia nici o data securu, ca o modificatiune introdusa intr'unu locu, va fi aplicata si la altu casu analogu, a voi ca prin unu rapede essamenu se se alga bunulu si reulu din acelu totu, combinatu cu o mare potere de eruditiune si chiar une ori cu ore cari aventuri *de imaginatiuni*, se pare dnului Odobescu a fi o lucrare inutile, care nu pote da nici unu rezultat practic; — print'ens'a numai se strica, se desfiguradia sistem'a conceputa de autorii ei, si nu se pote de felu realizá o lucrare serioasa, facuta dupa o sistema nici contraria, nici macar apropiata de a d-loru. Totulu se va reduce la unu ce fora forma si fora caracteru.

Din acastea conchide ca dnii Laurianu si Massimu au fostu consecinti, pastrandu in retiparirea de estu-timpu lucrarea d-loru mai cu totulu conforma cu cea de anu, si adauge ca este incredintiatu ca acesti onorabili autori ai proiectulu de Dictionariu vor renuncia cu totulu la lucrare, in data ce societatea le-ar impune se lucredie altfelu de catu conformu opiniuniloru filologice ce si le-au dobanditu prin studiu si ougetare.

Este dar lucru vanu a cercá se-i obligamu pe d-loru a-si modifia oper'a, in care vedemu limpede si lamuritu sisten'a bine caracterisata ce-i conduce.

Dlu Odobescu in sa nu se pote impacá cu acasta sistema, care i se pare forte multu divergente de tendint'a ce trebuie se se urme'ie in Dictionariulu academicu alu limbii romane. Constata totodata ca acestu Dictionariu nu se pote elaborá de catu in urm'a unoru lucrari preparatorie, cari neaperatu trebuiescu facute, si, fiindu ca d-lui crede ca sistem'a adoptata de membrii actuali ai comisiunei lessicografice, nu este cea mai apropiata de acea care trebuie se domine in oper'a definitiva, vedindu apoi ca mai multi din dnii membri ai societatii au pregatitu si d-loru materiale pentru proiectulu de Dictionariu — si a nime d. Hodosiu literile I, J, K; d. Baritiu literile L si M; d. Urechia literile N si O; d. Sionu liter'a P, in fine dlu Romanu s'a indetoratu a dá la ierna literile F, G, H, er dlu N. Ionescu o parte din liter'a S, — vedindu totu acestu materialu adunatu, dnulu Odobescu crede ca ar fi multu mai nimeritu, ca societatea se renuncie la uniformitatea proiectulu de Dictionariu ce o prescrie Regulamentul, d'a abolu tote regulele restrictive in acasta, si d'a tipari pe viitoriu si cu grabire diferitele lucrari ce s'au adunatu si se vor mai aduna, astfelu precum le au produsu autorii lor, fora a le mai supune la revisiunea comisiunei lessicografice, care ar trebui se li deo unu caracteru uniformu; pentru acasta comisiunea se va reduce la unu simplu corectore de tiparire.

Cu modulu acasta, negresitu ca n'avemu pretensiunea d'a dice ca se va produce d'ocamdata unu Dictionariu, dara vomu dobandi in cu

rendu unu abundante materialu alu limbii, in care, pe langa marea multime de cuvinte romane, ce se vor afla acum pentru prim'a ora adunate in acea lucrare pregatitoria, vomu vedé si diferitele sisteme propuse de mai multi barbatii de litere ai Romaniei pentru intocmirea si redactarea Dictionariulu academicu. —

Din confruntarea acestoru sisteme, publiculu romanu si societatea nostra si vor poté lamuri mai bine ideiele; observatiunile vor poté concurge din tote partile a supr'a acestoru materiale variate, si cu multu mai mare iesnire va poté atunci societatea academica se-si stabilisce. o programa bine precisata, bine specificata, bine anunciata si bine intemeiata pe essemple culese din materialulu multiplu ce-i va sta in facia si din diversele observatiuni cari se vor fi adunatu.

Dupa stabilirea unui asemenea programe va poté insarcina pe unulu seu mai multi literati, a elaborá unu Dictionariu practic, care se va lucra forte usioru dupa sistem'a ce si va fi fissatu, dupa unu comunu acordu, societatea academica. —

Pentru aceste cuvinte d. Odobescu propune a se desfiintia regulamentul votatu la 1869, a se invitá dnii Laurianu si Massimu se urmedie in deplina libertate lucrarea dloru lessicografica, in marginea litereloru B. C. D. si E. a se tipari astfelu, precum s'au depusu, partile din Dictionariu aduse, si cele cari se vor mai aduce de catra ceialalti colaboratori, fora de nici o schimbare, a se impartu catu mai curendu pe la alti colaboratori literali ce nu se afla in sa in lucrare, pentru ca se se termine si acelea catu de iute; si in fine a se trage acestu magasinu lessicograficu — nu in numeru de 4,000 essemplaria, ci intr'unu numeru catu de redusu,

acést'a subscriși din Sibiu și împreginime cu tota solemnitatea, că nu au participat nici când la astfelu de corespondințe, a caroru autori abuză de publiculu nostru romanu.

Er in specie dechiarăm, că articolulu suscitatu din nr. 80 alu „Albini“ nu esprimă nici pe departe adevărul impresiune, că a produsu actulu hirotesirei de Archimandritu alu parintelui vicariu arhiepiscopescu Nicolau Popea, ci chiar contrariulu, pentru că actulu acést'a a fostu primitu cu celu mai viu aplausu din partea tuturor Romanilor ortodossi din Sibiu și vecinatate, afora de acéla, care au avutu cutezanți'a a se dá sub numele mai multor'a; și Escelenti'a sa Parintelu Archiepiscopu și Mitropolitu a satisfacutu prin severitatea actulu acestuia unei dorințe generale, a carei împlinire facia cu nenegăverele merite ale parintelui Archimandritu se asteptă cu totu dreptulu inca de mai de multu.

In fine consimțindu pre deplinu cu observarea onoratei Redacțiuni a „Albini“, nu potemu a nu pronunță profund'a dorore, ce trebuie să simțim, cându vedem, cum poterile noastre spirituale, care le reclama sute și mii de detoriințe sante, familiari, naturali și bisericesci, se consuma in atari diatribe, care sub masca a constituționalismului bisericescu, se pară a avé cu totulu alte motive. *)

*) La publicarea articolului său protestului din Cestiune, ni-am facutu reflexiunea la care ne simțiamu îndetorati, și pre stimabili dñi dechiaranti de astadi au bunatatea d'a o află îndreptatita acea reflexiune. Ii rogăm să ni priméseca din totu acea inima curata unele putiune reflexiuni și la acésta dechiaratiune.

Au mersu cevasi cam pre departe, întreprindându a decide cu numerulu voturilor — o Cestiune de dreptu și de practica bisericesca. A admite acestu principiu, ar fi — periculosu, ar fi — vai de noi. Stimabili dñii subsemnati sunt barbati multu mai întieleginti, de cătu ca să mai fia trebuința d'a li esplică urmările unui atare principiu. Destulu că in astfelu de Cestiuni mai multu decide unu argumentu bunu, de cătu unu millionu de subscrieri.

Bucuri'a și simpatia pentru distincțiunea parintelui Popea, — sunt, credem, deplinu îndreptatite, — dar in Cestiune nu sunt la locu; prin aplause nici unu act de dreptu — nu se pôte face legalu. Aci ar fi abuzulu! Pentru că — ce vatemare a supune, că subsemnati domni au aplaudatu unei calcări de lege, de dreptu, — de dragulu unui omu! —

Nu potemu recunósce nimeniu îndreptatitea d'a însinú că ce noi publicăm „in numele mai multor'a“ este numai unulu. Potemu dovedi negru pre albu că nu e dreptu.

Atribuim acestu pe facia actulu tota valórea, intru cătu elu cuprinde o manifestare de incredere și iubire catra parintelu archimandritu N. Popea, și o recunóscre de merite in partea sanției sale; intru atâta la timpul seu manifestatiunea pôte să contribuie pentru o îndemnisare; dar ni pare reu de suspiciunile pronunțate. Stimabili

Sibiu in 12/24 oct. 1871.

1. Ioanu Pannovicu, ases. cons. și presiedintele conf. 2. J. Onitiu, adv. in Sibiu. 3. I. Munténu, doctorandu și concipientu de advocatura. 4. Ioanu Banda par. gr. or. in Rosia. 5. Ioanu Massimu, ascultantu la tribunálu superioru. 6. Demetriu Berza, concipientu de adv. 7. Nicolau Michu, concipientu de adv. 8. Zacharia Boiu, as. cons. și parochu alu cetatii in Sibiu. 9. N. Cristea, prof. de teol. și as. con. o. 10. Georgiu Mateiu, comere. in Sibiu. 11. Gregoriu Serbu c. r. preotu castrense pentru militariu de rel. gr. or. in Archid. 12. Dr. J. Borcea, advocatu in Sibiu. 13. Dr. Stefanu Pacurariu m. p. 14. Nic. Ciugudiénu, notariu com. in Poiana. 15. Emilianu Cioranu, m. p. parochu in Resinariu. 17. Bucuru Cioranu, economu. 17. Ioanu Hventesiu, par. gr. or. in Ogna. 18. Jucoleu Grévu, antiste com. și membru com. par. in Toparcea. 19. Z. Vintielieru, par. gr. or. in Ogna. 20. Antonu Bechnitiu, cetatiénu și com. in Sibiu. 21. Moise Lazaru, as. cons. 22. Muciu Urechia, juristu abs. și notariu in opidulu Resinariu. 23. Constantinu Popovicu not. și pos. in Sadu. 24. Jeromonachulu Germanu, duhovniculu semin. archidiecezanu. 25. Georgiu Nic. Haggi, comerciantu in Sibiu. 26. Albertu Onitiu. ofic. postalu. 27. Dim. Cuntianu, prof. do cantu. 28. Dr. Rucucu advocatu in Sibiu.

Resitiu mont. (in Carasiu,) 16/28 opt.

Afaceri scolarie de mare interesu. In comuna nostra, ca și in celelalte comune montanistice din Banatu, scolele populare se afla sub patronatulu c. r. r. Societati a drumului feratu de stat.

Devenindu acuma, prin pensionarea doцентului actualu, vacante postulu de invetiatoriu la scol'a nostra, numita Societate si escri-dechiaranti vor pricepe — credem — pentru ce; — pentru că sunt insinuatii de — neonestitate!

Ei, dar in essintia si semburu cum sta causa! Eca cum: Cei cu protestulu dicu: Sa facutu unu actu in contra legi si usului legatu alu biserice; acést'a ne dóre, si — noi venim a constat acést'a pentru e rezervu dreptulu. Pre stimatii dñi dechiaranti 28 ce dicu la acést'a? Ei dicu: „nu e adevératu că ne dóre, din contra suntemu pre fericit!“

Ei bine: unde cade suspitiunea? in catro se pléca cumpen'a logice si morale?!

Déca cineva ar dice: „Se lucra de „titulu sine vitulu“ de o distincțiune; — buna era ca de unu brin rosu etc. — acést'a cade in competinti'a archiereului si — basta!“ Acestu argumentu lu peicepem si — dóra ar fi cari l'ar sof aperă cu dibacia, metodulu din dechiaratiune — este periculosu. —

Feceram aceste obiective si surte observari cu scopu ca se curmăm disput'a — pentru asta data. — R e d.

so Concursu pentru împlinirea acestui postu, redicandu emolumentele sistemate de pana acum, la 300 fl. salariu annalu, 80 fl. bani pentru locuinta si 6 stăgeni de lemne.

Noi locuitorii romani gr. ort. de aici aducendu cea mai deplina multamita numitei Societati, si a nune supremei administratiuni locale, pentru promovarea creșterei filorlu nostri, ne am vediatu indemnati a oferi si din partea nostra unu ajutoriu annalu de 200 fl. pentru nou-denunandu-lu invetiatoriu, si sperăm că, fiindu acum dotatiunea invetiatoriului cătu de bunisiora, pre langa acést'a competendu si dreptulu de pensiune, vomu dobandi unu invetiatoriu calificatu si dibaciu in oficiulu seu, pentru ca să póta corespunde chiamarei sale cătu mai deplinu.

Cu dorere trebuie să amintim, că neintelegerea escata intre ven. Consistoriu diecesanu si Societate in privinti'a scóloru din comunele montaniste, spre cea mai mare dauna a noastră, pava in diu'a de astadi nu s'a delaturatu. Rogăm pre ven. Consistoriu a se convinge din fontana competente si sincera despre adevérat'a stare a causei, si ascultandu-ne si pre noi, cari mai bine cunóschem referintiile si trebuințele noastre, să grabéseca a incheiá cu numita Societate o conventiune, asemenea celorlalte Ordinariate din Tirasiora si Lugosiu, cari si ele sunt pentru pastrarea caracterulu confessionalu alu scóloru, — si suntemu convinsi că Societatea, carea, ce se atingo de scóle, nu venése scopuri nationale seu confesionale, ci dorése numai bun'a creșcere si instruțiune a tinerimei, va primi ori ce conditiune asiguratoriá, sustienendu-si numai acelu dreptu, care ea patronulu scólei dupa lege si dreptate — i se cuvine. *)

Josifu Baltasanu, in numele mai multor'a.

Dic. Torontatu, 28 octobre 1871.

Dle Redactoru! Unu obiectu de cea mai mare importantia, Cestiunea comunelor mesteceate, se apropia de solutiune. Ori cari ar fi opiniunile pessimistiloru in causa acést'a, un'a cauta să concéda, si acést'a este, că prin sulevarea Cestiunei acesteia, multu traganate, — spiritile cam amortite prin pessimismu vor să-si redobandéseca elasticitatea, interesarea de causele noastre va să devina potenciata, si cine va denegá, că astfelu totu mereu se duc spre triumfare causele drepte?! O rapede reprivire

*) Acésta cauza a fostu unu obiectu de pertractare in sinodulu eparchialu d'asta véra si — II. Sale dlui Eppu resp. Consistoriului s'a acordatu o impoterire cătu de larga pentru d'a o regulá dupa lege, dreptate si civintia. Fia onorabil'a societate incredintiata de apretuirile benevoitórilor ei intentiuni din partea nostra. R e d.

a sup'ra rezultatelu la alegorile dietali, ce facura romanilor torontaleni atâta onóre, ni va confirmá in celu mai eclatante modu asserțiunea.

Este nenegabitu, că desi „Invoieła“ delegatiunilor congressuali, — uniculu îndreptariu pentru comisiunile nostre delegatiuni, favoriséca preste totu pre cei din possessoriu, si astfelu la cea mai mica renitentiá — ca să nu dicem chiar capriciu, a acéloru favoriti, intrég'a opera de impacatiune pe acést'a cale devine illusoria, — desi pôte chiar spre daun'a renitentiiloru: totusi remane necontestabilu, că acéstei „Invoiele“ avemu d'a multamii punerea in miscare a Cestiunei de impacatiune, macar si numai pentru d'a face possibile apoi si calea legii — desfacerea definitivă de strain'a ierarhia.

Déca ar fi, ca noi să ni respicăm opinionea in privinti'a caeserei impacatiunei ce încercăm, fiindu ea dictata chiar de lege, — in pessimismulu nostru basatu pe esperintiie inca pre reciinti, din capulu loculu am trebui să respicăm temerea nostra că tóte bunele dorințe si nisuinte ale nostre, facia de egoismulu serbescu, vor suferi naufragiu. La acésta temere ne îndreptatiese esperinti'a de tóte dilele, si trist'a analogia, ce pururia se pôte observá la usurpatori drepturiloru inalienabili, la suprematizatori si impilatori popularu apesate si desconsiderate. Dar se espunemu faptele in trist'a loru realitate, ca astfelu cunoascendu li originea cu poteri solidarie si omnilaterali se operăm la vindecarea radicala a reului. Este cunoscutu, că precum magiaru orbitu de splendórea pusețiunei loru, — nu vor să abdica de la suprematizarea popularu conlocuitorie — desi acéstea facu maioritatea tierii: intocmai astfelu si ierarhia serba, nu mai putienu egoista si impiatori si-a pusu pururia tóte aparatele sale in miscare, pentru d'a impedece si nimici chiar tóte încercările de o impacatiune amica si cătu de cătu drépta, cându prin aceea ea a semtitu ceva redusa si slabita stepanirea ei. Cu tóte, noi punemu mare sperantia in conducatori politici ai fratiloru serbi si asteptăm, să dovédéseca chiar ei la ocaziunea acést'a, că sciu apretiu importantia causei nostre comune, prin urmare emancipandu-se de veri-ce influintiie straine si calugareaci, să contribuie la realizarea faptica a impacatiunei tocmai si pentru interesulu causei comune politice-nationale. —

Ca de incheiare si spre orientarea celoru interesati adaugem aici, că comisiunea nostra a III. constatoriá din dd. V. Bogdanu, M. Cuneiu si G. Gataiantiu, s'a pusu dejá in contielegere cu concernint'a comisiune serba, propunendu-se din partea comisiunii nostre terminulu de incepere alu activitati pe 1/13 no-

fiá chiar si 500 numai, pentru ca elu să devina mai multu ca tema de observatiune la ómenii literati, de cătu ca o carte practica si populara, si pentru ca să fia mai curendu simtita obligatiunea d'a procedo la lucrarea definitiva a Dictionariului academicu, pe care dlui socotesce că societatea l'ar poté dá publiculu chiar dupa unu terminu de cinci seu siese ani.

D. Caragiani nu se pôte uní cu sistem'a dlui Odobescu, reflectandu că astfelu s'ar poté face o opera fora unitate, cea ce i se pare ilogicu. —

D. Odobescu urméseca aretandu că lips'a de uniformitate in proiectu nu i se pare a fi unu inconveninte; ci, din contra, proiectulu fiindu destinat nu numai a servi ca materialu la lucrarea definitiva, d-lui crede că din mai multo proiecte feliurite s'ar poté trage mai multe perfectiuni, fiindu că n'ar fi tocmai economicu nici in privinti'a baniloru, nici in a timpulu d'a se dá sub tipariu. Cu fondurile societati, mai multe proiecte complete de Dictionariu si fiindu că, afora d'acést'a, totu omulu pôte in un'a seu câte-va litere din alfabetu se-si arete pe deplinu ideia ce si-a formatu despre intocmirea unui Dictionariu, dlui sustiene că si timpul si spesele ar fi crutiare, publicandu-se in data de societatea academica acele trunchiuri de materiale, avendu fie-care caracterulu autorelui seu.

Este incredintiatu că intre ele se vor invederá sisteme diverse si pôte chiar cu totulu diverginti; căci nu-i vine a crede că toti literati romani, cari facu parte din societatea academica, să fia d'unu radicalismu asiá de transcendentale precum sunt autori celoru 15 cóle tiparite, cari in liter'a A. a sup'ra unui totale de 2468 de cuvinte, au admisu numai 460 din cuvintele usitate in totu poporul romanu, —

57 cuvinte numai repetitiuni — pe langa 1661 neologismi, din cari o buna parte n'au fostu in- ca nici scrisi, nici pronunțati pana acuma de Romani, ér alte 280 cuvinte, din cari unele de origine curatu latina, le-au lapedatu la Glosariu ca nedemne d'a figurá mai multu in limb'a culta a Romaniloru. —

D. Odobescu spéra mai multu indulgentia pentru limb'a actuale de la alti colaboratori si, in ori-ce casu, nepotendu pune la 'ndoiéla nici cunoscinti'a de limba, nici eruditionea, nici chiar perspicacitate filologa a a-estor'a, nu pôte crede că va gasi la toti acelasi cutudiatoriu aventu catra o limba romana a viitorului.

D. Sionu dice, că propunerea dlui Odobescu i se pare a meritá tóta atentiunea societati. Societatea, cându a facutu regulamentulu in 1869, a avutu in vedere ca Dictionariulu să se luere die principalmente de catra o comisiune de trei membri, că apoi la 1870, vedendu că — acésta comisiune reducendu-se numai la doi membri, lucrarea mergea incetu, a venitu la ideia să distribuie lucrarea la mai multi din membri. Cu acést'a s'a creatu o situatiune noua. Membrii colaboratori au lucratu pôte dupa o sistema diferita de aceea a dloru Massimu si Laurianu; cu tóte acéste ei sunt acuma pusi in positiune d'a vedé materialulu lor transformatu, pôte chiar respinsu; atunci éta că pe d'o parte membrii comisiunii sunt fatalmente siliti a face unu actu de putiuna politetia, ér pe d'alt'a membrii colaboratori si simtiau atinsa susceptibilitatea si amórea loru propria. De aceea conchide dicendu, că se asociéseca propunerei dlui Odobescu.

D. Romanu observá că lucrarea Dictionariului s'a facutu dupa planulu trasu de regulamentulu societati, că dlui se 'mpaca cu sistem'a aplicata de comisiunea lexicografica, fiindu că

o afla fórte rationabile. Singur'a reflexiune ce-i vine să facu asta-di, este aceea, că si chiar revisiunea din 1870 s'a facutu fara regula, căci mai antaiu trebuia să se revisuiesca.

D. Massimu respunde la propunerea dlui Odobescu dicendu că, lucrarea s'a facutu dupa opiniunea si decisiunile din anul' trecut, c'ar fi absurdu să se schimbe planulu o data admisu, si că nu-si inchipuiesce cum însu-si dlu Sionu ar scusa inconsecinti'a societati de a si schimbá asia de rapede planulu; dice că, de am face din proiectulu de facia o opera impestriata, ne-am espune la derisiunea publiculu cunosctoriu a decisiuniloru luate de noi in trecut; de aceea dlui o respinge.

D. Odobescu replica că prin admiterea propuneri d'sale nu crede a espune pe societate la nici unu ridiculu, căci nu vede cum'ar fi cu totulu a se deslice, urmandu de acum insinte sistem'a pe care societatea academica o adoptase chiar de la fondarea ei. In adevér, la 1867 societatea academica, careia lucrarea unui Dictionariu romacu i este impusa atatu prin legatulu Zapa, cătu si prin instituirea ei, a cugetat la midilócele cele mai nimerite spre a face o asemenea lucrare.

Indata a venitu la ideia pe care dlu Odobescu o crede inca si adi cea mai nemerita, d'a aduná mai antaiu materialulu multiplu pentru Dictionariu si din acela materialu a elaborá apoi oper'a definitivă. Publicatiuni de premie s'au facutu de atunci pentru adunarea de materiale, insa a trecut unu annu, au trecut doi si materialulu doritu n'a sositu; atunci societatea s'a ingrigitu si a decisu a face dens'a ceea-ce nu facuse publiculu literatu. Temendu-se că toti membrii ei impreuna nu vor fi mai zelosi la adunarea materialulu de cătu literatii

straini societati, a decisu să lase acésta lucrare a sup'ra unui numeru de trei, apoi si de dóue persóne, cari aretau mai multa buna-vointa si indemnarani mai speciali pentru asia ingrata labóre. Astfelu s'a instituitu comisiunea lexicografica si s'a facutu regulamentulu care prevede mai alesu intocmirea si retribuirea acelei comisiunii.

Ce sunt óre acele manuscripte diverse, cari ni-au venitu seu ni sunt promise, déca nu unu materialu de Dictionariu, precum s'a cerutu in proiectulu primitivu, si potemu crede că chiar in conditiuni cu multu mai satisfactórie? Să profităm dar' de acestu materialu spre a studiá intr'ensulu ideile si procedurile lexicografice ale literatiloru nostri, si acést'a n'o potemu face de cătu tiparindu teste loru celu putienu intr'unu numeru redusu de esemplaria. Apoi, culegendu dintr'ensele si de pretotinde ni ce ni se va paré mai apropiatu cu trebuințele natiunii, să facem Dictionariulu academicu. —

Pentru dlu Odobescu este unu faptu neinduoiosu că, Dictionariu perfectu nu pôte es' d'o data din societatea academica, ca Minerva din capulu lui Joe: lucrările pregatitórie fiindu dara indispensabile, dlui sustiene că este multu mai bine, ca ele să fia facute de multi in deplina libertate.

In fine dlui invita pe dñii membri ai actuali comisiunii lexicografice, să nu faca din acést'a o Cestiune de amóre propria si de susceptibilitate; să considere si dloru că, de óre ce au dechiaratu si n' prefatiunea dloru, si n' debaterile nostre, cumca proiectulu tipariu ilu considera ca o opera a dloru. Luandu a supra-si tóta respunderea naintea publiculu; este dreptu ca si celalati conlucratori la proiectulu de Dictionariu să se bucure de acelea-si prerogative, adéca să-si póta aretá publiculu oper'a dloru, astfelu cum o au conceputu si o au essecutatu. —

(Va urmá.)

vembre in cea mai insemnata comuna mestecata, in *Sanu-Nicolaulu-mare*. Comunele ce cadu inca in cerculu de activitate alu comisiunii acesteia vor fi inscintiate la timpul seu despre terminu. Deci pana atunci inca nitica rabdare!

Spre inlesnirea preparativelor necesarie, dl. Buneiu din comisiunea noastra, — in contielegere cu ea — a organizat atatu in S. Nicol. mare, catu si in Cianadu comitete provisorie, cari atatu cu ocaziunea pertraptariloru comisiunali, catu si pana atunci, vor ave detorinta d'a se pune in reportu intimu cu membrii comisiunali, cercandu medilolele cele mai eficace spre realizarea impacatiunii si despartirei; nu altcum a se pune in contielegere cu serbii, si a incerca, in catu s'ar pote, o impacatiune onesta inca mai nainte d'a se infacisia comisiunile. Credemu ca acesta procedura ar pote o imita si celelalte comune mestecate. —

Afora de acestea nou lueru pre la noi este ca — „Concordia” a reinviat in tipu de „Patrie” lui *Pista*, cum cu multu umoru i dice deja poporul, cu atatu mai vertosu, caci ea se latiesce — ca tote bolole rele — „*fratutu*”, pe la preoti mai cu sema, dara la noi aestia, fideli programului nationalu, o desconsidera intocmai ca pe celelalte foi romanesce scrie, dar de straini platite si raspandite. —

Caransebesiu in opt. 1871.

(Societatea de lectura a junimeii clericale de aici cu inceputulu anului scolastic 1871/2 si-a inceputu erasi activitatea.) In diu'a de 7 opt. e. v. intr'ega junime se aduna la institutul clericalu, unde dupa o consultare in privinta alegerei do presiedinte, se tramise o comisiune de 3 membri la on. d. profesore F. *Musta*, spre a-lu ruga se binevoesca a ocupa locul presidealu, ce dsale i compete in lini'a d'antaiu. Dlu profesore, satisfacendu dorintei tuturor, indata se presentu in mediloculu junimeii, unde fu intimpinatu de calduröse „*se traiescu!*”

— Dlu *Musta* ocupu apoi locul presidiale cu o cuventare despre scopulu si necesitatea societatii acesteia, in catu tenerimea clericale intr'ega fu cuprinsa de insufletire pana la entusiasmu. Societatea pasi la alegerea celoru-alalti functionari, si tote decursera prin aclamatiune. De vice-presiedinto fu alesu *Juliu Bumbescu*, din curs. alu III. de notariu coresp. *Massimu Popoviciu*, din curs. alu II. de not. alu siedintiloru *Teod. Panciovanu*, din curs. alu III. casariu *Vasilii Jorga*, din curs. alu II. bibliotecariu *Joanu Velovanu*, din curs. I. —

Dorinta comuna este ca cu insufletirea cu care am inceputu, totu cu aceea se continuamu pana 'n finitu; astfelu se pote spera ca societatea va ajunge la culmea in florirei. —

Massimu Popoviciu,
not. corespundinte.

Varietati.

— (Printu'o lunga lista, insiratoria de pecate, invetiatiunulu G. *Chisiu*, din cottulu *Bihorului*, langa *Parhida*.) carele pentru foradelegile sale a fostu casatu o data si a sieditu cate-va luni iu robia la comitatu, er pentru beti'a si porci'a sa a fostu batutu in birturi de a jacutu luni de dile in spitalu, si carele din gratia repusau in postulu de invetiatiunulu, acuma se porta inca si mai reu, negriginte si fora tota onorea, la conferintiele invetiatorescu infacisiantu-se betu si facendu scandalu, — acestu invetiatiunulu prin unii colegi ai sei pentru onorea chiamarei invetiatorescu, se roga si se admonesce, seu se se indropte, seu se se lapede de sacr'a

chiamare, ca se nu mai fia cassatu si de a duou'a ora. —

— (Inmormentarea repositului *Anast. Lica*) se esecutu cu cea mai mare pompa; totusi cu eschiderea preotulu rom. cu carele repositulu traia in cea mai mare dusimania. Prin acesta s'a intemplat in biserica romana-grcea unu lueru ne mai pomenitu. Preotulu grecescu n'avea cui se predice in limb'a grcea, caci nici ceiputieni greci n'o pricepu; preoti serbi er n'aveau publicu si romanesce nu sciau, si — fiindu ca familia repositulu doria o predica funebrale, preotulu serbescu de *Buda* se puse si dise in biserica noastra o predica ungrvesca! —

Socota publica.

Spre incunoascintierea on. dni cari au contribuitu la cin'a ce s'a arangiatu in 25/8 1871 in *Tomisiora* in onorea societatii teatrale, reportezu cumca s'au subscrisu si contribuitu 113 fl. s'au spesatu 101 fl. a mai remasu 12 fl. v. a. cari se afla depusi in cass'a de pastrare. Deci sunt rogati on. contributori a-si da in serisu ori in persona parerea in privinta dispunerii cu prisosintia de 12 fl. v. a.

Tomisiora, in octomvre 1871.

P. Rotariu m. p.
arangiatoriu.

Socota si multiamita publica.

(Continuare.)

despre banii incursi la balulu tienutu in *Lugosiu* la 12 Ianu. st. v. a. c. in favorea reuniunii invetiati. romani gr. or. din diocesa *Caransebesiului* si a bibliotecii tenerimeii romane de la scolele capitale si elementarie din *Lugosiu*. Au incursu:

Prin d. J. *Petricu*, jude de cercu si ableg. diet. de la dd. *Salam. Frankl* 5 fl.; *Jan. Simu* 1 fl.; *Rus. Stroia* 1 fl.

Prin d. *Vinc. Babesiu*, abl. diet. de la dd. *Antoni*, *Dr. Alessandru* si *Dr. Eugeniu* de *Mocioni*, cate 5 fl.; *Vinc. Babesiu* 3 fl.

Prin d. J. *Goldisiu*, proto-diaconu, de la II. Sa d. eppu *P. Ivacicoviciu* 5 fl.; *Demetriu Iacobescu* 3 fl.

Prin d. I. *Constantinovicu*, inv. in *Bojuru*, de la dd. *Sim. Togosescu*, *P. Radulovicu*, *At. Popoviciu*, *Vas. Nicorescu* *At. Filieru* cate 1 fl.

Prin d. II. *Susa*, inv. in *Nicolintiu*, de la dd. *Nic. Raiehicu*, *Const. Pineu*, *Nic. Popoviciu*, *Nic. Pineu*, *Ant. Popoviciu*, *Jov. Susa*, *Mat. Robu*, *Vinc. Melca*, *Ros. Popoviciu*, *Ar. Nedelcoviciu*, *I. Petcu*, *Cusmanu Cioloca*, *Const. Balanescu*, *M. Novacescu*, *I. Savu*, toti cate 1 fl.;

II. *Susa*, *Sim. Brodvarovicu-Susa*, cate 2 fl.; *G. Truia*, *Ios. Murgu*, *St. Popoviciu*, cate 50 cr. *E. Zavalschi*, *Vas. Bosiocu*, cate 40 cr.; *Vilb. Buttner*, *P. Liuba*, *Tr. Susa-Murgu*, *Amr. Susa-Murgu*, *Elena Murgu-Susa* cate 30 cr.; *Vinc. Turcone*, *Ilie Corneanu*, *N. Suru*, cate 20 cr.;

Ana Liuba si *Ecaterina Liuba*, cate 10 cr.

Prin d. *Fl. Popeanu*, not. din *Seaiusiu*. de la dd. *Dan. Popoviciu* 1 fl.; *Popeanu* 2 fl.

Din *Remetea-Poganiciu* de la dnulu S. *Mustatia* 1 fl.

Din *Brasiovu* de la domnulu profesore I. *Jonasiu* 6 fl. 40 cr.

Din *Valea-paii*, de la d. J. *Demetoru* 2 fl. *Din Criciova*, de la d. G. *Gasparu* 1 fl.

Din *Oravitia*, de la dlu A. *Nediciu*, 2 fl. (Pinea va urma.)

Comitetulu arangiatoriu.

RESPUNSURI.

Dni N. A. M. in *Sibiu*: Descoperirile ce ni faci, ne-au frapatu. Dar — noi acut dnocu luni, intru interesulu nostru nationalu, cu scrirea unor barbati de competintia, intraramu intr'una felu de relatii

intime cu aceiu barbatu, astfelu in catu publicarea din parte-ni a celoru date ce ni comunicati, — din punctulu de vedere alu bunei cuvintie ar fi neascuabile! Dar nici n'am pote-o face fora vatemarea amiciloru nostri — si din *Sibiu*, si din *Bucuresci*. — DVostre vreti se faceti publiculu unu servitiu; veti pote pe alta cale — inca mai corespunditoria decatu foia noastra, carea nu se spedesce in intr'ega Romania libera de catu cam in 100 de esemplaria. —

Dni A. T. in *Monostoru*: Nici o data nu ni-am permis a impedece sen intardii vr'o asemenea publicare. Ni-a sositu Conc. in 10/22 oct. si mane-di din Aradu prin competintia sa s'a sistatu dupa tote formele publicarea. — Si noi tienemu cu „vocea poporului, vocea lui *Ddiciu*”; insa numai intru cele ce se tienu de competintia poporului. Dica buna era mane ar striga intregu poporul din cutare satu ca: „se se restignesca preotulu seu!” — credemu ca totu nu s'ar restigni fora judecata, fora aculare si aপরare — dupa lege. Nime dintre cei ce servescu poporul si nu predice fora explicare restringatoria acea devisa; caci mane ea se pote intorce in contra lor. —

Concursu.

De ore ce pentru ocuparea postulu invetiatorescu de la scola confesionala gr. or. din comuna *Zagujeni* numai unu concurent s'a aretatu, Comitetulu parochialu subsemnatu, marindu salariulu, deschide concursu de nou pana la finea lui octobre e. v.

Lela anuala este acun in bani 250 fl. v. a. si 12 fl. 60 cr. 1/2 din lasamentulu intru dnulu repositulu proprietariu *Simeonu Jakabfy*; 4 stangeni de lemne pentru sine si 4 pentru incaldirea scolei, 3 jugere se livada si cartiru liberu cu 1/2 jugeru de gradina pentru legumi.

Doritorii de a ocupa acestu postu au se produca atestate cu calenle bune despre absolvirea preparandiei si alte clase pregatitorie, precum si atestatul de calificatiune in origine, adresandu petitiunile Comitetulu parochialu, era pentru cautare se se presenteze in vre o domineca seu serbatore la s. biserica nainte de terminulu concursulu.

Zagujeni, in 14 oct. 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dnulu protopresbiteru

1-3

Nic. Andreovicu m. p.

Concursu.

Se escrie pentru urmatorele statii invetiatorescu vacante in protopresviteratulu *Pestisului*:

1. *Feketó*, cu emoluminte: 168 fl. lefa si de totu prauculu cate 20 cr.
2. *Bulzu*, cu 168 fl. lefa.
3. *Suntucius!* cu 160 fl. lefa.
4. *Remetz*, cu 120 fl.; 9 chible de bucate.
5. *Lugosulu-de-susu*, cu 105 fl. lefa.
6. *Timód*, cu 75 fl.; 9 chible de bucate.
7. *Birtini*, cu 100 fl. lefa.
8. *Calatze*, cu 120 fl. lefa.
9. *Sarducu*, cu 90 fl.; 9 chible de bucate, 60 portiani de fenu si atatea do fenu; 4 stangeni de lemne.
10. *Cornitielu*, cu 200 fl.; 6 chible de bucate; 6 stangeni de lemne.
11. *Lugosulu-de-diosu*, cu 125 fl.; de totu prunculu cate 30 cr.; 12 chible de bucate, 1 vica de fasola, 6 stangeni de lemne, si de la tota casa o portiu de fenu.
12. *Vale M.*, cu 200 fl.; 8 chible de bucate.

Cei ce voiescu a recurge pentru vre-una din aceste statii sunt pofiti a se adresa catra subscrisulu pana la 25 a lunei curinte, la localitatea oficiulu seu in *M. Telegdu*.

Datu in *M. Telegdu*, in 11 opt. 1871.

Protopresbiteru

J. F a s s i e m. p.

protopresv. Pestisului si inspect. de scole.

2-3

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scola romana gr. or. din comunitatea bisericasca *Sanu-Mihaiulu-romanu*, se deschide concursu pana in 1. novembre a. c. cal. v.

Cu acestu postu sunt impreunate urmatorele emoluminte: 100 fl. v. a.; 30 meti grau; 2 jugere pamentu de aratura; 4 orgii de lemne; 1/4 jugeru de via, si cartiru liberu cu diumetate gradina.

Cei ce voiescu a ocupa acestu postu, au a-si tramite recursurile lor, adresate subsem-

natulu comitetu. — catra subscrisulu Inspectoru cerc. de scole, avendu acele recursuri a fi instruite cu documintele necesarie, despre scolele pregatitorie, despre absolvirea preparandiei, despre essamenulu de calificatiune si despre portarea sa. Cei ce vor ave 4 clase capitale seu clase gimnasiale, vor fi preferiti.

Sanu-Mihaiulu romanu, 9 oct. 1871.

Comitetulu parochialu.

Dr. *Paulu Vasiciu* m. p.
insp. scol. alu cerc. *Tomisiorei*.

3-3

Concursu

Se deschide pentru postulu de invetiatiunulu la scola romana gr. or. confesionala din comuna *Utvinu*, protop. *Tomisiorei*, cu terminu pana la 24 optom. in care dia va fi alegerea. Emolumintele sunt: 60 fl.; 30 meti de grau; 100 lb. de lardu (elisa); 100 lb. de sare; 15 lb. de luminari; 4 jugere de aratura si 1 intravilanu; 9 orgii de lemne, din cari are a fi incaldita si scola.

Doritorii de a ocupa acestu postu au se si tramite recursule, scrise cu man'a propria, catra subsemnatulu Comitetulu parochialu seu de adreptulu la insp. scolariu in *Tomisiora*; cu documintele ca au absolvatu preprand'ia cu succesu bunu, si ca au depusu essamenu de calificatiune; mai departe si despre alte sciintie ce mai au; cei cu clase mai multe vor ave preferintia.

Utvinu, in 4 optom. 1871.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu insp. cerc. de scole.

2-3

Dr. P. Vasiciu, m. p.

3-3

Concursu

Pentru ocuparea postulu de invetiatiunulu dovenitu vacantu prin pensiuarea fostulu docente, la scola populara gr. or. din *Resitia-montana*, care se tiene de patronatulu c. r. pr. Societati a drumulu feratu de statu, — se escrie concursu cu terminu pana in 20 novembre st. n.

Emoluminiile sistemisate sunt:

Salariulu anulu 126 fl.

Onorariu pentru scola de dominoca 16 fl. 80 cr. —

Cortelu liberu, si 3 stangeni de lemne

Aceste emolumente se statorescu in sa anululu curinte cu unu salariu anulu de 300 fl. v. a. 6 stangeni de lemne, si cortelu liberu, seu lipsindu acest'a, cu 80 fl. bani pentru cortelu. —

Doritorii de a ocupa acestu postu, au a-si tramite recursule lor pana la terminulu de mai susu, instruate cu testimoniu despre absolvirea sciintieloru pedagogice, despre ocupatiunea de pana acuma si despre portarea morala-religiosa, adresate catra „*Suprema administratiune montana*” in *Resitia*.

Cei cu classe pregatitorie vor fi preferiti. —

Suprema administratiune montana si domeniuala in *Resitia*, in 17 octobre 1871. 3-3

Concursu

Pentru ocuparea statii invetiatorescu la scola rom. gr. or. confesionala din comuna *Slatina*, protopresbiteratulu *Boros-Ineului*, inspectoratulu *Deznei*, se escrie concursu pana la 31 oct. st. v. a. c. candu va fi si alegerea.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: 100 fl. in bani gat'a; 10 chible de grau; 10 de ecurudiu; 10 orgii de lemne; 8 centenarie de fenu, si cortelu liberu cu gradina de legumi. — Doritorii de a ocupa acestu postu sunt avisati a-si tramite recursule lor pana la terminulu mai susu desuptu, instruite conformu Statutulu organiciu, de adreptulu subscrisulu Comitetulu parochialu.

Slatina, in 11 oct. 1871. st. v.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu

2-3

Nicolau Polisiu m. p.
inspec. cerc. de scole.

„ALBINA“

Institutu de creditu si de economii.

Terminulu pentru subscriptiunea de actiuni la Institutulu de creditu si de economii „Albina,” se prolungesce prin acesta pana in 30 novembre cal. nou a. c. cu acelu adausu, ca alta prolungire nu va mai urma la nici o intemplanie.

Conditiiunile remanu cele cunoscute.

SIBIU, 15 octobre 1871.

Comitetulu fundatoriu.